

Bản án số: 151/2024/HNGĐ-PT

Ngày: 20-12-2024

V/v: Tranh chấp thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- **Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:**

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Bà Đặng Thị Bích Loan

Các Thẩm phán: Bà Hoàng Thị Bích Duyên;
Bà Lưu Thị Thủy Tiên.

- **Thư ký phiên tòa:** Bà Phạm Thị Mỹ Tây – Thư ký Tòa án nhân dân
Thành phố Hồ Chí Minh.

- **Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia
phiên tòa:** Bà Trần Thị Thúy Ái - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 12 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ
Chí Minh (số B đường L, phường B, Quận A) xét xử phúc thẩm công khai vụ án
Hôn nhân và Gia đình thụ lý số 132/2024/TLPT-HNGĐ ngày 18 tháng 11 năm
2024 về Tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

Do Bản án Hôn nhân và Gia đình sơ thẩm số 1943/2024/HNGĐ-ST ngày
18 tháng 9 năm 2024 của Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 6174/2024/QĐ-PT
ngày 26 tháng 11 năm 2024, giữa các đương sự:

- **Nguyên đơn:** Bà Bùi Thị Thanh L, sinh năm 1990

Địa chỉ: số C ấp T, xã T, huyện C, tỉnh Long An.

Địa chỉ cư trú: số A đường số B, khu phố C, Phường A, quận T, Thành
phố Hồ Chí Minh. (có mặt)

- **Bị đơn:** Ông Hồ Xuân L1, sinh năm 1982

Địa chỉ: số C Lô G, khu dân cư M, Phường C, quận B, Thành phố Hồ Chí
Minh.

Địa chỉ liên hệ: P.23.04 Park 1, Vinhomes C - số G đường Đ, Phường B,
quận B, Thành phố Hồ Chí Minh. (có mặt)

- *Người kháng cáo:* Bị đơn ông Hồ Xuân L1.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

* Theo đơn khởi kiện và trong quá trình tố tụng, bà Bùi Thị Thanh L – nguyên đơn trình bày:

Bà L và ông Hồ Xuân L1 trước đây là vợ chồng và đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và thỏa thuận giữa các đương sự số 2045/2020/QĐST-HNGĐ ngày 18/12/2020 của Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh; tại Quyết định nêu trên, bà L và ông L1 thỏa thuận giao trẻ Hồ Lan A, giới tính N, sinh ngày 05/8/2017 cho ông L1 trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, việc cấp dưỡng nuôi con do các bên tự thỏa thuận. Tuy nhiên, theo bà L thì từ tháng 8/2021 việc thăm con của bà đã bị ông L1 và gia đình ông L1 dùng nhiều lý do nhằm cản trở, gây khó khăn cho bà khi gặp con; bên cạnh đó, ông L1 còn đe dọa chuyển chỗ ở và chuyển trường học của con. Để việc thăm nom, chăm sóc con được thuận lợi hơn, bà L có đề nghị Cơ quan Thi hành án tổ chức thi hành Quyết định sau đó nộp đơn đề nghị Ủy ban nhân dân Phường C, quận B giải quyết nhưng không đạt được kết quả do ông L1 không hợp tác.

Bà L yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con từ ông L1 sang cho bà đồng thời bà L không yêu cầu ông L1 cấp dưỡng nuôi con.

* Bị đơn ông Hồ Xuân L1 vắng mặt trong suốt quá trình Tòa án cấp sơ thẩm giải quyết vụ án nên không có lời khai.

Tại Bản án Hôn nhân và Gia đình sơ thẩm số 1943/2024/HNGĐ-ST ngày 18 tháng 9 năm 2024, Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh đã quyết định:

Căn cứ Điều 28, Điều 35, Điều 39, Điều 271 và Điều 273 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015;

Căn cứ khoản 4 Điều 2, Điều 69, Điều 71, Điều 72, Điều 81, Điều 82, Điều 83, Điều 84 và Điều 110 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014;

Căn cứ Pháp lệnh án phí, lệ phí Tòa án và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án,

Chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Bùi Thị Thanh L.

Giao con chung là trẻ Hồ Lan A, giới tính: Nữ, sinh ngày 05/8/2017 cho bà Bùi Thị Thanh L trực tiếp nuôi dưỡng, ông Hồ Xuân L1 tạm thời không cấp dưỡng nuôi con.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn tuyên về quyền, nghĩa vụ thăm nom con, quyền yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con, nghĩa vụ chịu án phí và quyền kháng cáo.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 03/10/2024 ông Hồ Xuân L1 kháng cáo.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

- Người kháng cáo ông Hồ Xuân L1 yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm sửa Bản án sơ thẩm theo hướng giao con chung cho ông trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng bởi các lý do:

. Về điều kiện kinh tế: So với bà Bùi Thị Thanh L thì ông có điều kiện tốt hơn về chỗ ở và công việc làm ổn định với mức thu nhập cao;

. Về môi trường học tập: Hiện con đang theo học tại Trường tiểu học, THCS và THPT Vinschool với kết quả học tập tốt.

Ngoài ra, ông đã chăm sóc, lo lắng cho con trong thời gian dài (từ lúc ly hôn đến nay) nên hiểu rõ tính nết của con, hiện sức khỏe con ổn định, sinh hoạt cộng đồng vui vẻ.

- Bà Bùi Thị Thanh L không rút Đơn khởi kiện, không đồng ý yêu cầu kháng cáo của ông Hồ Xuân L1 đồng thời đề nghị giữ nguyên Bản án sơ thẩm, bởi lý do ông L1 và thành viên trong gia đình ông L1 thường xuyên cản trở bà trong việc thăm nom, chăm sóc con; bên cạnh đó, trẻ Hồ Lan A là con gái, đang tuổi trưởng thành cần sự giáo dục chỉ dẫn của mẹ. Nếu được chấp nhận yêu cầu, bà L không yêu cầu ông L1 cấp dưỡng nuôi con.

Các đương sự không thỏa thuận được với nhau việc giải quyết vụ án.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu quan điểm:

+ Về thủ tục tố tụng: Trong giai đoạn phúc thẩm, Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã tuân thủ đúng pháp luật tố tụng, gửi hồ sơ cho Viện Kiểm sát nghiên cứu đúng thời hạn luật định.

Tại phiên tòa, Hội đồng xét xử tuân thủ đúng nguyên tắc xét xử, đảm bảo cho các bên đương sự được phát biểu ý kiến, trình bày quan điểm và tranh luận; các đương sự đã thực hiện các quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định.

+ Về hình thức: Đơn kháng cáo của ông Hồ Xuân L1 còn trong thời hạn luật định nên hợp lệ.

+ Về nội dung kháng cáo: Qua lời trình bày của các bên đương sự tại phiên tòa phúc thẩm đồng thời xem xét toàn bộ tài liệu, chứng cứ thể hiện tại hồ sơ, nhận thấy:

Sau khi Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh ban hành Quyết định công nhận thuận tình ly hôn số 2045/2020/QĐST-HNGĐ ngày 18/12/2020 giữa bà Bùi Thị Thanh L và ông Hồ Xuân L1, tại phần Quyết định nói trên 02 bên thỏa thuận giao con chung tên Hồ Lan A, sinh ngày 05/8/2017 cho ông L1 trực tiếp nuôi dưỡng, bà L được quyền đến thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung. Tuy nhiên, từ tháng 8/2021 việc thăm con của bà L đã bị ông L1 và gia đình dùng nhiều lý do nhằm cản trở không cho bà L gặp con, đe dọa chuyển chỗ ở, chuyển trường học của trẻ; bà L có đề nghị Cơ quan thi hành án ra quyết định thi hành án nhưng ông L1 không chấp hành; ngày 15/12/2022, bà L có đơn đề

ng nghị hòa giải tại Ủy ban nhân dân Phường C, quận B, ngày 30/12/2022 Ủy ban nhân dân Phường C lập biên bản làm việc nhưng ông L1 không đến; ngày 22/5/2024, Hội Liên hiệp Phụ nữ Phường C, quận B cùng Trưởng Khu phố đến địa chỉ số C Lô G, Phường C, quận B tiếp xúc đề động viên ông L1 tạo điều kiện cho bà L thực hiện quyền thăm con nhưng bà N1 của trẻ không tiếp và cho biết ông L1 và trẻ Hồ Lan A không có ở địa chỉ trên.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ông Hồ Xuân L1 kháng cáo cho rằng hiện nay trẻ Hồ Lan A đã đủ 7 tuổi nên theo quy định yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm lấy ý kiến trẻ để biết nguyện vọng trẻ mong muốn được ở với ba hay mẹ. Ngày 12/12/2024, Tòa án cấp phúc thẩm lập biên bản ghi nhận ý kiến trẻ Hồ Lan A thể hiện trẻ có nguyện vọng ở cùng ba L1 và mẹ L.

Xét về điều kiện nhà ở và thu nhập thì cả ông L1 và bà L đều có điều kiện như nhau, sau khi ly hôn con chung ở với ai thì cha, mẹ đều có quyền và nghĩa vụ ngang nhau vì lợi ích và sự phát triển toàn diện về mọi mặt của trẻ nên người trực tiếp nuôi con không được hạn chế quyền thăm nom, chăm sóc của người không trực tiếp nuôi dưỡng. Ông L1 trong thời gian qua đã có hành vi nhằm cản trở việc thăm con của bà L là có vi phạm, bên cạnh đó trẻ Lan A là trẻ gái cần tình cảm và sự chăm sóc của mẹ nhiều hơn nên xét thấy Tòa án cấp sơ thẩm giao con chung cho bà L trực tiếp nuôi dưỡng là phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 81 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014.

Từ những phân tích trên, đề nghị Hội đồng xét xử cấp phúc thẩm căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự - Không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông L1, giữ nguyên nội dung của Bản án sơ thẩm số 1943/2024/HNGĐ-ST ngày 18 tháng 9 năm 2024 của Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh.

Về án phí: Đương sự phải chịu theo luật định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa, căn cứ vào kết quả tranh tụng và ý kiến phát biểu của đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, Hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Về hình thức: Đơn kháng cáo của ông Hồ Xuân L1 phù hợp với quy định tại Điều 272 và Điều 273 Bộ luật Tố tụng dân sự nên chấp nhận xem xét theo trình tự phúc thẩm.

[2]. Về nội dung kháng cáo:

Bà Bùi Thị Thanh L và ông Hồ Xuân L1 trước đây là vợ chồng nhưng đã thuận tình ly hôn theo Quyết định số 2045/2020/QĐST-HNGĐ ngày 18/12/2020 của Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh; khi ly hôn, bà L và ông L1 thỏa thuận giao trẻ Hồ Lan A, giới tính N, sinh ngày 05/8/2017 cho ông L1 trực tiếp nuôi dưỡng. Bà L cho rằng thường xuyên bị ông L1 cản trở việc thăm nom, chăm sóc con và hiện con chung là trẻ gái, đang phát triển tâm

sinh lý cần sự chỉ dẫn của mẹ nên yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con và được Tòa án cấp sơ thẩm chấp nhận yêu cầu nên ông L1 kháng cáo.

Xét kháng cáo của ông Hồ Xuân L1 yêu cầu sửa Bản án sơ thẩm theo hướng giao con chung là trẻ Hồ Lan A cho ông được trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, Hội đồng xét xử nhận thấy: Đối với con chung, bà L và ông L1 đều có tình yêu thương con như nhau, đều muốn được trực tiếp chăm sóc và nuôi dưỡng, việc yêu cầu nuôi con của đôi bên là xuất phát từ tình thương yêu của cha mẹ đối với con trẻ; tuy nhiên, việc giao con cho ai trực tiếp nuôi cần xét đến hoàn cảnh thực tế của mỗi bên sau khi ly hôn để quyết định nhằm đảm bảo quyền lợi về mọi mặt cho con chung.

- Xét về thu nhập: Theo lời khai của các bên đương sự và các chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện bà L hiện đang làm việc tại Công ty Cổ phần D và ông L1 hiện là Chủ sở hữu Công ty TNHH MTV K nên cả 02 đều có công việc và thu nhập ổn định, đảm bảo được cuộc sống cho con.

- Về điều kiện chỗ ở và giờ giấc làm việc: Ông L1 và bà L đều đang làm việc trong giờ hành chính đồng thời đều có nơi ở ổn định ở trong nội thành của Thành phố Hồ Chí Minh; hiện con chung đang học Trường tiểu học, THCS và THPT Vinschool, quận B nên cả hai đều thuận lợi trong việc đưa đón con đi học.

Hội đồng xét xử xét thấy: Cả ông L1 và bà L đều có điều kiện như nhau, có chỗ ở ổn định và đủ khả năng về kinh tế cũng như thời gian trong việc đưa đón con đi học hàng ngày, trong khoảng thời gian từ sau khi ly hôn đến nay việc nuôi dưỡng, chăm sóc các con do ông L1 là người trực tiếp nhưng bà L vẫn qua lại chăm lo, giáo dục con nên về cơ bản con vẫn được quan tâm, chăm sóc tốt; tuy nhiên, trên thực tế trẻ Hồ Lan A là trẻ gái đang trong giai đoạn phát triển về giới, về tâm sinh lý nên mẹ trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục sẽ phù hợp, thuận lợi hơn; bên cạnh đó, hiện tại ông L1 đã có gia đình mới và đã có con nên việc giao con cho bà L trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng nhằm thể hiện trách nhiệm của bà L trong việc chia sẻ nghĩa vụ nuôi con chung với ông L1. Ngoài ra, khi cung cấp lời khai cho Tòa án trẻ Lan A có nguyện vọng được sống cùng cả cha, mẹ do đó Tòa án cấp sơ thẩm giao con chung cho bà L trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục là có cơ sở nên cần giữ nguyên Bản án sơ thẩm - không chấp nhận yêu cầu kháng cáo ông L1, đây cũng là đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên tòa phúc thẩm.

[3]. Về án phí: Do Hội đồng xét xử phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo nên ông L1 phải chịu án phí dân sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 4 Điều 2, Điều 69, Điều 71, Điều 72, Điều 81, Điều 82, Điều 83, Điều 84 và Điều 110 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014;

Căn cứ Pháp lệnh án phí, lệ phí Tòa án và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án,

Tuyên xử:

1. Không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông Hồ Xuân L1.

Giữ nguyên Bản án sơ thẩm số 1943/2024/HNGĐ-ST ngày 18 tháng 9 năm 2024 của Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, như sau:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Bùi Thị Thanh L về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

Giao con chung tên Hồ Lan A, giới tính N, sinh ngày 05/8/2017 cho bà Bùi Thị Thanh L trực tiếp nuôi dưỡng. Ghi nhận sự tự nguyện của bà Bùi Thị Thanh L không yêu cầu ông Hồ Xuân L1 cấp dưỡng cho con.

Tạm hoãn nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con đối với ông L1 cho đến khi bà L có yêu cầu.

Người không trực tiếp nuôi con có quyền, nghĩa vụ thăm nom con mà không ai được quyền ngăn cản.

Người trực tiếp nuôi con cùng các thành viên gia đình không được cản trở người không trực tiếp nuôi con trong việc thăm nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con. Người không trực tiếp nuôi con lạm dụng việc thăm nom để cản trở hoặc gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con thì người trực tiếp nuôi con có quyền yêu cầu Tòa án hạn chế quyền thăm nom con của người đó.

Vì lợi ích của trẻ, theo yêu cầu của cha, mẹ, người thân thích, Cơ quan quản lý Nhà nước về gia đình, Cơ quan quản lý Nhà nước về trẻ em hoặc Hội Liên hiệp Phụ nữ, Tòa án có thể quyết định thay đổi người trực tiếp nuôi con và mức cấp dưỡng nuôi con theo luật định.

2. Về án phí:

- Án phí dân sự sơ thẩm: Ông Hồ Xuân L1 phải chịu 300.000 (ba trăm ngàn) đồng. Thi hành khi án có hiệu lực pháp luật tại Cơ quan Thi hành án dân sự có thẩm quyền.

Hoàn trả cho bà Bùi Thị Thanh L số tiền tạm ứng án phí đã nộp 300.000 (ba trăm ngàn) đồng theo Biên lai số 0018676 ngày 21/02/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Bình Thạnh.

- Án phí dân sự phúc thẩm: Ông Hồ Xuân L1 phải chịu 300.000 (ba trăm ngàn) đồng, được trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp là 300.000 (ba trăm

ngàn) đồng theo Biên lai số 0029211 ngày 14/10/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Bình Thạnh. Ông L1 đã nộp đủ án phí phúc thẩm.

Trường hợp Bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân tối cao;
- Tòa án nhân dân cấp cao tại TP HCM;
- VKSND cấp cao tại TP HCM;
- VKSND TP HCM;
- Cục Thi hành án dân sự TP HCM;
- Tòa án nhân dân Q. Bình Thạnh;
- Chi cục THADS Q. Bình Thạnh ;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đặng Thị Bích Loan

